

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor.
Negyedévre 2 kor. 50 fill. = Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

DR. FUCHS LIPÓT.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Olvasóinkhoz!

Magunkról kell szólnunk ezúttal. Először teszünk. Nehezen esik.

Fennállásunk óta, három hosszú esztendőn keresztül, ezer akadályllyal, nehézséggel kellett megküzdenünk. Megtettük csüggedtlenül, panasz nélkül. Tövises az ujságírás pályája. A becsületes. Egerszerte küzdelmes volt itt, Eperjesen, a hol úgyszólván szántatlan, irtatlan, gazos területen vállalkoztunk a gyomlálásra, plántálásra.

Ismertük az igazmondás küzdelmes útját és viaskodtunk a viszonytagságokkal. Elviharzott felettünk nem egy zord zivatar, kiállottunk sok anyagi és erkölcsi próbát, meg kellett küzdenünk számos nyílt ellenféllel és — ez még nehezebb, — sok áskálódó rosszakaróval és a közönnyel.

De láttunk eredményeket is. Kicsi, de lelkes tábort sorakozott zászlónk alá és buzdított szóval és tettel. Diadalra segítettünk sok hasznos eszmét.

Ez volt a jutalmunk. Egyedül csak ez!

Ma fordulunk első ízben elnézésért a nagyközönséghez.

Lapunk anyagi létbiztosításának szükségessége, terjedelmesebbé tételének előkészítése, szerkesztőségünk több tagjának személyi okokból való néhány heti távolléte ama

kényszerhelyzetbe juttattak bennünket, hogy a lap megjelenését 1—2 hónapra felfüggeszszük.

Nem az elmulást jelenti ez. Csak az újabb életre s küzdelemre való erőgyűjtést. Ezen kényszerű rövid szünetelés után újra fölvevesszük munkánkat ott, a hol elhagytuk. Mert érezzük: van itt még gyom, van itt még munka elég és bennünk oltathatatlannal lobog még a régi lelkesedés és tetterő lángja. Ennek utolsó szikrájait folytatni fogjuk munkásságunkat a régi csapáson, a régi elszántsággal, csak még fokozottabb lelkesedéssel és tágabb keretben.

Ezért és ehhez kérjük olvasóinknak szíves, kitartó támogatását, hogy szolgálhassuk továbbra is kevesekkel együtt az összesség érdekeit!

A viszontlátásra!

A Felvidéki Hirlap
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Drágaság.*

Mi lesz...? Kérdezzük egymástól aggodással, reszketéssel. Mi lesz, ha ez így folytatódik. Mi lesz, ha fokozódik, egyre tovább nő — mely

* A szövetségi eszme egy lelkes barátjától kaptuk e cikket, melyet főkép szerzőjének személyére való tekintettel leközölünk. Bár lapunk hasábjain elődig a szövetségekről éppen ellenkező elveket hirdettünk, mégis a kérdésnek más nézőpontból való megvilágítása nem lehet érdektelen. Szerk.

idáig is már mázsányi súlylyal nehezedik vállainkra — az általános drágaság. Hová jutunk? Micsoda állapotoknak nézünk elébe?...

A helyzet ma is már tarthatatlan. A megélhetés napról napra drágább, keservesebb lesz. Kenyér, hús, lakás, ruházat, fűtőanyag és mindazon ezernyi aprólékos szükséglet, melyet a haladó kor nélkülözhetetlenné tesz, szinte szemmel láthatólag drágul. Meddig mehet ez még tovább? Meddig tűrjük még vajjon szótlanul ezt a lelketlen uszort, melyet kiheverni talán generációkon át sem fogunk.

Szükséges-e a történelem tanúsága annak bizonyítására, hogy valamely állam társadalmának nyomorúsága magának az államnak fenntartó oszlopait ássa alá? Kell-e hivatkoznunk példákra, ha erősíteni akarjuk azon állításunkat, hogy a szociális elégtelenség mindig politikai elégtelenséggé válik és a fennálló államrendnek felforgatását eredményezi? Úgy hiszünk, nem. Olyan természetes igazság ez, az emberi léleknek annyira őszinte megnyilatkozása, hogy csupán az ellenkezője lenne csodálatraméltó, hihetetlen.

De ha így áll a dolog, jogos ámulattal kérdezhetjük: miért kell ezt minékünk némán, tehetetlenül nézünk, miért kell látnunk, mint csapnak össze fejünk felett az egyre közeledő áradat hullámai a

nélkül, hogy csak meg is kísérlelnők a védekezést, vagy ha más nem, a menekülést?

E kérdésre választ a népjellem pszichológiájában találunk.

A szüniltig telt pohárba még mindig sikerül újabb és újabb kis pénzdarabokat csúsztatnunk, a nélkül, hogy a pohár kicsordulna, noha ez már rég' megtörtént volna, ha hirtelen, egyszerre vetettük volna bele a garasokat. Ez a henyé tétlenségi állapot jellemző a nép lelkiismeretét is. Felforr, ha hirtelen, meglepetésszerűleg éri valamely esemény, de arra már túlságosan sokra becsüli kényelmét, hogy lassú és gyéren jövő támadások miatt szót emeljen.

Pedig a védekezés nem lenne nehéz. Szociálpolitikusaink már annyi útját-módját jelölték ki a boldogulásnak, hogy csak választani kell a sok jó közül. Hiszen úgyszólván az lesz a vége, hogy a társadalomnak tömörülnie kell a drágaság dolgában. Tömörülnie két táborba, melyek egyikében a védők lesznek azok, kik a drágaságot okozták és kik a nekik kedvező jelenlegi állapotot védeni fogják, és a támadók, kik minden eszközt meg fognak ragadni, hogy a most fennálló rendet megváltoztassák. Ennek előjelét látjuk a gazdasági életben, hol már régen csoportosultak külön-külön táborba a tőke és a proletárizmus. Mindegyiknek megvan a

TÁRCA.

Tempi passati.

Irtó Andor Gyula.

Én papa voltam, te meg kis mama. Volt egy kékszemű, beszélő babánk. (Leszünk-e még, leszünk-e valaha Oly boldogok, minők akkor valánk?)

Az volt a tiszta, fehér szerelem! Én büszke voltam szörnyű mód reád. S pajkoskodva, incselkedve velem: Te csicsijgattad a viasz-babát.

Emlékszel még?... ah, vissza sohse jő Bohó gyerekkor rózsás hajnala! Elszállt örökre az a szép idő: Mikor az élet csak álom vala.

Ábrándjaimat szertehordta mind A könyörtelen, szívötlen való. Sha álmodozom egy percre — megint: — Te vén gyerek, ez nem neked való!

Azóta, hajh! széttrött kis babánk, És engemet is meg-megtört a gond, Te mással játszod a papát, mamát; Emlékszel még a szép időkre, mond?...!

Kleopátra lelke.

I.

— Ahogy elolvastam annak az amerikai professzornak értekezését a majmok nyelvéről — mondotta nekünk Kerekes Imre, a hírneves állatfőstő — olyan hirtelen, mint egy kígyónak sikló mordulata, surrant be emlékezetembe az a különös éjszaka, melyet miss Edméé párdúcai között töltöttem.

Hogy ki volt miss Edméé? Egy csodaszép, nagyon fiatal és fölötte vakmerő állatszeliidítő, a ki lábba ejtette az egész Rajna vidékét, a mikor én Düsseldorfban a piktör-iskolát jártam. Úgy ismerkedtem meg vele, hogy egy művészestén, mint Ariadne, két fekete párdúc által húzott kocsin jelent meg Dyonisios diadalmenetében, és Dyonisios én voltam.

Igaz, hogy pompásan fegyelmezett két bestia volt az, de mégsem tudom megérteni egészen manapság, hogyan vehették mi annyira természetesen a két fenevad szereplését. Tán azért, mivelhogy már éjjel után voltunk és nagyon is bőven fogyasztottuk a pezsgőt.

Sohasem láttam még ennél előkelőbb megjelenésű két állatot s merem állítani, hogy a pezsgőt, a mit nekik ezüstvederben nyújtottunk, a mikor miss Edméét

felköszöntöttem, a legtökéletesebb «savoir viore»-ról szűrösölték... Abban az időben még nem vezettem a buddhizmus vizében és képtelenségnek tartottam azt a hitet, hogy az ember lelke átvándoroljon egyik testből a másikba, közben még állati testekben is tartson stációt: de a hogy azt a két fejedelmi bestiát néztem, igazán nagyúri allűrjeivel, meg mertem volna esküdni, hogy már találkoztam velők, nagyon régen, a mikor még emberi formájuk volt... Nehogy kinevessetek! Nem voltam a bortól mámoros azon az estén, csakhogy felebredt bennem a másik lélek. Az, a mely úgy túlhevít néha az érzésemet, hogy csak intenie kell s én követem vakon.

Így mentem hát bele abba is, hogy megértettem annak a két fenevadnak beszélgetését, a mit akkor folytattak egymás között, ha miss Edméé nem nézett feléjük. Ha ő rájuk nézett, meghunyászkodtak, alátá visszavádkoztak; de mielőtt másfelé fordult a tekintete, lepattant róluk az átkos varázslat és emberi formát nyertek. A hogy lopva melléjük osontam, megszólalt az egyik párdúc a nőtény:

— Ismered?

— Ismerem Ó az, Enobarbus.

... Mi volt az, a mi velem történt abban a pillanatban? A lelkem viseletet

cserélt s én párdúc voltam: a harmadik fenevad. Megszólítottam őket.

— Te vagy Antonius! S te Kleopátra! Istenem! Hisz' én egykor, kétezer év előtt, halálom szerelmés voltam abba a nőbe... Most már jól emlékszem... A Nílus partján láttam őt utolszor és lábához borulva vallottam neki szerelmet. Octavianus Augustus küldött hozzá Rómából egy gögös, földig süjtő izennel s én, a helyett, hogy elmondottam volna neki, a lábát csókoltam. Azt a napbarátnított finom bokát, a melyet Caesar, a nagy Caesar is hódolattal köszöntött.

Akkor modotta nekem Kleopátra: — Te Enobarbus, ha majd egyszer ráérek, meghallgatlak. Juttassad az eszembe, a mikor újból találkoztunk.

Egyeszer már kerestem újból a találkozást... XI. Lajossal mint kereszties vitéz jártam Egyiptomban. A szifnusz előtt megállottam és követelően azt kérdeztem: — Hol van, a ki megígérte nekem több mint ezer év előtt, hogy enyém lesz?... A kö-asszony rejtélyesen mosolygott és üres tekintete kibámult a sivatagra... Amott egy hatalmas homokfelhő torlódtott éppen, abban volt Kleopátra pusztító lelke... S azon az éjszakán tízezer jó frank vitéz őt meg a számom... Mit mondok? Kleopátra csókja, ölelése ölte meg azokat is!

maga hatalmas fegyvere: a tőkéé a kartell és tröst, a polgárságé a szövetkezet. Ott a termelés egyesül, hogy a kínálatot szabályozza, — itt a fogyasztás, hogy egészségesen léphessen fel a tőke túlságosan felcsigázott követelése ellen.

A tőkében megvolt a kellő erély, hogy a megkézdett programját végre is hajtsa és alig van a termelésnek ága, melyen a nagytőke ne dominálna azáltal, hogy egységessé tömörülve minden versenyt lehetlenné tett. És éppen ott bomlik meg az egyensúly, hogy nem gondoskodtunk arról idejekorán, hogy a társadalom alsóbb osztályai elég erősek legyenek a védelemre.

Minálunk még csírájában van az a mozgalom, mely különösen Németországban és Belgiumban, valamint Svájcban győztes sikereket ért el: a szövetkezeti tömörülés. Kiszámított és kétségbenvonhatlan tény, hogy 30—60%-nyi megtakarítás érhető el azáltal, hogy a fogyasztás egységessé válván, nagyhatalommá lesz. Ez a megtakarítás pedig két okban leli magyaroztatát. Először abban, hogy kiszorítja a közvetítő kereskedelmet, mely még inkább dolgozik nyereségre, mint a nagyban vállalkozó tröst, a mennyiben kisebb tőkével aránylag nagyobb nyereségre kell szert tennie; a másik ok pedig az, hogy az egységes irányban mozgó fogyasztás rendelkezik annyi önállósággal, hogy maga is termelővé váljék, mert hozzávetőleg megállapítja szükségleteit és így nem fenyegeti a túlprodukción veszedelme, mely pedig rettenetes réme minden produktív vállalkozásnak.

Mindezekből kétségtelen bizonyossággal tűnik ki, hogy a kormány által is támogatott szövetkezeti mozgalom sokkal nagyobb horderejű, semmint annak első tekintetre látszik. De alapfeltétele e mozgalom sikerének az, hogy

mennél szélesebb körben terjedjen el, hogy a fogyasztók tekintélyes és mindenesetre túlnyomó számú részét zászlaja alá sorakoztassa.

Igaz ugyan, hogy a társadalomnak újabb veszedelmét jelenti az az immár foglalkozás nélkül maradó tömeg, mely eddig közvetítésből élén, lába alól elveszti a talajt. De nem szabad felednünk, hogy nincs és nem is lehet változás a nélkül, hogy áldozatokat ne követelne és mindenesetre kedvezőbb alakulása a társadalomnak, ha milliók helyzete javul százak vagy ezrek rovására, semmint ha az fordítva történne.

Bizonyos, hogy az ilyen mélyreható alakulás nem lehet rövid néhány hónap eredménye, és azért nem is várhatunk közvetlen és gyors segílyt a mostani drágaságban és inséges időben sem, de ha látnók az eszme térfgyalását, legalább megnyugvással viselnők a súlyos terhet, mit reánk mért a sors, abban a nyugodt tudatban, hogy üt még a megváltás órája. x.

A bártfa-koniecnaí vasút kiépítése.

Az eperjes — bártfai helyiérdekű vasút nemsokára megszűnik lenni, mert kiépítik a bártfa — koniecna — jaslói vonalat.

Legutóbb Bártfa városa a vasút kiépítése ügyében memorandumot terjesztett fel a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz, melyben a vasút kiépítésének szükségességét és célszerűségét alaposan kifejtette. Sárosvármegye közönsége is már egy ízben kérelmezte az engedélyező tárgyalás megtartását. A keresk. minisztérium ez ügyben a következő leirattal felelt Sárosvármegye közönségének: „Folyó évi márc. 23-ikán megtartott törvényhat. bizottsági közgyűléséből 2196/80. szám alatt kelt felterjesztésére értesítem a közönséget, hogy a Bártfa-országhatárszéli helyiérdekű vasútnak folytatásaként Galiczia területén tervezett vonal megépítése ügyében az osztrák kormányval még tárgyalások folynak; a magyar vonal

tervezete és költségvetése pedig a vezetésem alatt álló minisztériumban ezidő szerint még felülvizsgálat alatt áll. Mi-helyt ezen tárgyalás és vizsgálat eredményét megállapíthatom, azonnal intézkedni fogok a közönség által kért engedélyező tárgyalás megtartása iránt. Budapest, 1906. május 20-ikán. A miniszter helyett *Szterényi* s. k., államtitkár.”

Időközben Gorlice város és kerülete minden lehető elkövetett, hogy a Bártfa felől kiépítendő vasút csatlakozását Gorlicének nyerve meg, mely városának körülbelül öt kilométeres helyiérde. vasútja van is már, jelentékenyen közelebb fekszik a magyar határszélhez, mint Jasló és ezen útvonalon a vasútépítésnek sem kellett volna megküdenie oly nehéz terhelési viszonyokkal, mint a koniecna — jaslói útvonalon.

Am a gorliceiek minden igyekezete eredménytelennek bizonyult. Az osztrák vasúti minisztérium határozottan a jaslói vonal mellett foglalt állást és a Reichsrath elé — mely tudvalevőleg e napokban szétoszlik — szintén ily irányban nyújtott be törvényjavaslatot. A javaslat beszámoló a tervezett koniecna — jaslói vasút összes előmunkálatairól és az építésről is teljes részletességgel. A vasutat az állam költségén építenék — körülbelül 7.000.000 koronáért. Az osztrák közlekedésügyi biztosság óhaja szerint a vasútnak 1909-re készen kell lennie s e kivánáshoz a miniszter is hozzájárult.

Nyilvánvaló ezekből, hogy a két minisztérium már meg egyezésre jutott a bártfa — koniecna — jaslói vonal kiépítése iránt. A Reichsrath feloszlása ugyan mindenesetre hátráltatni fogja az ügy gyors elintézését, de az iránt már nem forog fenn többé kétség, hogy Bártfa megkapja a reá és az egész felső Sárosvármegyére nézve oly fontos gácsországi vasúti csatlakozást.

== HIREK. ==

* **Előfizetőinkhez.** *Vezetőhelyen közöljük olvasóinkkal ama változást, mely lapunk életében ideiglenesen előállott. Tiszelt előfizetőinknek, kik e kényszerűség-parancsolta helyzetet magukra nézve bármi tekintetben hátrányosnak tartják, felszólalás esetén még le nem járt előfizetési díjaikat haladéktalanul visszaküldjék.* Szerk.

* **Új főigazgató.** A király a kassai tankerület főigazgatójává dr. *Mázy* Engelbertet, a közszegi bencsgimnázium igazgatóját nevezte ki.

* **Kinevezés.** *Böhm* Emil eperjesi pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá nevezetett ki.

* **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Schöppin* Géza eperjesi kollégiumi főgimn. rendes tanárt ezen állásában véglegesítette.

* **A Kassai Kazinczy-kör** legutóbbi tisztújító-közgyűlésén dr. *E. Nagy* Olivér jogakadémiai tanárt titkárrá választotta meg.

* **Áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kassay* Sarolta osztópatakat és *Brajmann* Mária magyar-kapronczai állami kisdedóvónöket kölcsönösen, *Faludi* Ferenc demétei áll. elemi iskolai tanítót pedig hasonló minőségben, az elhunyt Tomori János tanító helyére, a kapi-i állami elemi iskolához helyezte át, és az akként megüresedett demétei áll. elemi iskolai tanítói állásra *Markó* György okl. tanítót nevezte ki.

* **Új áll. elemi iskola.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Bártfa-fürdőben egytanfős áll. elemi iskolának felállítását helyezte kilátásba. Az iskolát már ez év szeptemberében állítanak fel.

* **Házasság.** *Waltner* Aranka és *Jesek* József febr. 9-ikén délután 4 és fél óra-kor tartották esküvőjüket Temesvárt.

* **Eljegyzés.** *Altmann* Elzát eljegyezte *Martinsek* Márton, Kisszébenben.

* **Zeneestély.** A *Szechenyi-kör* febr. 13-ikára hirdetett hangversenye — az előző napi «magyar bál»-ra való tekintettel — febr. 14-ikén, csütörtökön lesz megtartva. Ekkor lép fel *Berthoty* Gizike, a kiváló fiatal énekesnő, kinek a mult hangversenyen való szereplése, közbejött akadályok miatt, elmaradt. Az egyik műsor-pont — lemondás folytán — ezidő szerint még betöltetlen. *Bulissa* Károli «A gyáva» (Rab ember vallomása bíró előtt) cím alatt drámai monológot fog előadni; a katonazenekar pedig két zene számot játszik.

* **Tanári-köri felolvasás.** Az Eperjesi Tanári-körnek a jövő héten érdekes vendége lesz. A Kör meghívására ugyanis átrándul városunkba dr. *Gáspár* Ferenc hírneves utazó, «A Föld körül» c. mű szerzője, s a febr. 16-iki felolvasáson előadást fog tartani földkörüli útjáról. Az érdekes felolvasás mindenesetre igényt tarthat közönségünk legteljesebb érdeklődésére.

Most pedig halkán megszólított:
— Emlékszel még az ígéretekre, a mit nekem tettem?

— Nagyon is emlékszem!
— Ha van bátorságod, beváltom ma az ígéretemet. De ha elmulasztod az alkalmat, megint ezer esztendeig kell várnod. Eljössz hát?
— El én!

A másik fekete párdúc: Antonius, szomorúan nézett rám és azt sutogta:

— Szegény Enobarbus, neked is jobb lett volna, ha a szfinxnek magához ölel és karmaival kitepi azt a forrón lüktető szivedet!

II.

— Öntetek a fejemre egy kupából jég-hideg vizet, hadd lássam, ébren vagyok-e most? Mert ha most nem álmodom, akkor éjszaka sem volt álom az, a min keresztül mentem.

Hajnali három óra felé otthagytam a mulatságot, miss Edméé néhány perccel előbb már elvitte a párducait. Félnégy lehetett, egy hideg februári éjszakán, a mikor kiértem a külvárosba, a hol az állatsereglet tanyázott. Azt mondtam magamnak útközben:

— Te ember! Te örült! Mit keresel itt az éjszakában?

S megadta rá a feleletet a másik lelkem!

— Kleopátrát keresem. Megígérte, hogy ma enyém lesz.

Nem messzire tőlem állott egy csaknem ház nagyságú kocsi, egyik hasadékból lámpafény világított felém. Tudtam, hogy az ott miss Edméé «szobája». S az egyik lelkem, a mai, úgy unszolt:

— Oda menj inkább! Az is szép fenevad, de mégsem annyira veszedelmes. Ottan van élet, forró vér... Mit is keresel itt, a feljáró árnyaknál?

De a másik lelkem konokul ragaszkodott szándékához:

— Kleopátra vár és nem várható újabb ezer esztendeig.

Megfogtam a ketrec lakatját, egyet csavartam rajta és a kezemben maradt.

Ti bizonyára azt hiszitek, hogy gyöngye volt a lakat. Most is őrzöm és a két hüvelyk vastagságú acélnyelve ketté van törve... Nincs emberi erő, a mely ilyenté megmehetne, csakis a démonoknak van megadva, hogy így elbánjanak a kemény acéllal.

Bementem a ketrecbe és a mennyire a sötétben lehetséges volt, körülnéztem. Az egyik sarkában hevert a nőstény párdúc. Villogó tekintete rám tűzött és úgy lobogott, mint a sírbolti lámpa, ha lángját megmozgatja a keresztzell. Csodás két

szem volt az, a melynek tüze nem tudta lelohasztani az elmúlt kétezer esztendő.

Most megmozdult a fekete párdúc. Előre tőla a fejét a levegőbe, mintha vért szimatolna. Aztán valami vakító féhérség villant meg előttem: a fekete párdúc hang nélkül kacagott és a fehér fogorát mutogatta.

Hirtelen oldalt nézett, afféle haragos, türelmetlen és ideges nézéssel. Követtem a tekintete irányát és megdöbbsentem... Hát nem voltunk kettesben: ott volt harmadiknak a hím párdúc.

Kitört erre belőlem a méltatlankodás:
— Hallod-e Antonius, ez nem szép tőled! Én sem háborgattalak, a mikor Kleopátra négy szem közt akart veled maradni: miért tolakodol te?

A hím párdúc nagyot ásított s a hogy kapkodott valami után a levegőbe (tán arról álmodott, hogy Rómát, Itáliát most futja be), összecsatogtak a fogai. De rám se hederített.

Engem elfogott a düh. Az ördögbe is, nem szeretem, ha packáznak velem. Valami ott vonaglik szemem előtt a levegőben, mint egy fölfelé csavarodó kígyó: a háromágú szifjost, a melylyel miss Edméé meg szokta fékezni a bestiáit. Lekaptam és végigvágtam vele a hím párdúc sötéten fénylő hátán.

Abban a pillanatban felpattant és rám vetette magát. A földre estem, fejem nagyot koppant, a hogy a deszkához ütődött és elvesztettem eszméletemet.

III.

A mikor magamhoz tértem, a hold már egészen kisütött és bevilágította a ketrecet. Ott feküdtem a két párdúc között és a mint rajtam keresztül beszélgettek, forró leheletük perzselte az arcomat.

— Meg kell halnia! — mondotta a hím párdúc.

Miért? — kérdezte a másik.

— Hogy a vért megihassam. Attól újból megifjodom és tán ismét emberré leszek... Fenevad emberi alakban, de mégis csak ember.

— S én? — kérdezte a másik.

— Tied legyen a szive. Nektek, női fenevadoknak, ez a legkedvesebb falat: a férfiú-szív.

— Hát a mit ígértem neki?

— Majd beváltod, ha megint találkozol vele ezer esztendő múlva.

Dühös lettem, hogy osztozkodnak rajtam és meg sem kérdeznak; beleszóltam a vitájukba:

— Nem úgy van az Antonius! Sohse voltam a rabszolgád és nincsen jussod hozzám!... Küzdjünk meg, hogy kié legyen Kleopátra... Akad majd valahol

* **Halálozás.** Özv. semsei Semsey Adolfné szül. Kósch Kornélia — úgy saját, mint az alulirt testvérek, nemkülönben a nagyszámú rokonság nevében is — mélyen szomorodott szívvél jelenti, hogy szeretett férje, illetve testvérük: semsei Semsey Adolf, nyug. kir. tisztelettel ismertetve, az arany érdemkereszt tulajdonosa, 1848/49-iki honvéd-hadnagy, 75 éves korában február 6-ikán Eperjesen elhunyt. Temetése pénteken, február 8-ikán délután 3 órakor ment végbe — nagy részét mellett. Az elhunytat kiterjedt körű, előkelő rokonság gyászolja.

* **Iskolák bezáratása.** A kir. kath. főgimnázium és a r. kath. elemi iskola igazgatóságai, a nagy közsén- és tűzifahiány miatt, kényszerülve voltak tanintézeteket több napra bezárni. Az előadások pénteken ismét kezdetüket vették. — A felsővízközi gör. kath. népiskolát, a gyermekek között járványszerűleg fellépő kanyaró betegségi esetek miatt, bizonylatlan időre bezárták.

* **Felolvasó-estély.** Az Eperjesi Széchenyi-kör magyar-irodalmi szakválasztmányja február hó 6-ikán háziestét rendezett. *Nikelszky* Zoltán a magyar zenéről tartott érdekes és tartalmas felolvasást; ezt megelőzőleg pedig *Bucsegh* Kálmán joghallgató Farkas Imre «Rákóczi indulója» című költeményét szavalta el.

* **Közügyülés.** Az Eperjesi Széchenyi-kör évi rendes közgyűlést febr. 17-ikén tartja a köri kisteremben. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést. 2. Titkári jelentés. 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Jövő évi költségelirányzat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Esetleges indítványok.

* **Pályázat.** A felsővízközi járási bíróságnál egy *vegrehajtói* állásra pályázat van hirdetve. — A sárosköszegi körben az 1000 koronával javadalmazott *segéd-állásra* pályázatot hirdett a lemesibírói hivatal.

* **Utalságok.** *Teaestély.* Az Eperjesi Nőegylet teaestélyt február 2-ikán rendezte szokásos teaestélyét. Az estély látogatottsága ezidén jelentékenyen kisebb volt, mint tavaly, a mi egyrészt a szűkebb keretnek s a szűkebb programnak tudható be. Elmaradt az estélyt a multban rendszerint megelőző látványosság! A tiszta jövedelem azonban így is igen tekintélyes összeget juttatott a diakonissza-alap javára. Pezsdülő jókedvben,

egy fegyver számomra, a mely fölér karmaddal.

— Bolond! — dűnyögött rekedtes hangon a hím párdúc, százsorosan bolond te! Mit ér a kard, mit ér a hősiesség, a mikor Kleopátra beleoltotta szívedbe a halálos vágycakot? Hát nincs előttd az én rettenetes-en intő példám? A világ legnagyobb hőse voltam, a míg Kleopátra meg nem csókol, aztán... gyáván elfutottam a csatából. Mert arra gondoltam, hogy a míg én küzdök, ő más valakit csókolhat.

Én nem hagytam magamat. A szemek közé vágtam a megvételtemet:

— Gyáva vagy, Antonius, s kibúvót keresel! Nem is kell nekem kard, a mikor ilyen ellenféllel állok szemben: elég a puszta ököl is.

A fekete fenevad gúnyosan kacagott. — Nem harcolok veled, cimbor! Kár volna megölni téged. Hisz te fogod helyrehozni az én elromlott világtörténeti híremet! Eddig én voltam a legnagyobb bolond az egész törtélemben, ezentúl te leszel az... Miért is küzdenénk? Kleopátra csókjáért? Nem éri meg a fáradságot!... Mondok neked valamit: ha te nem futnál utána már kétezer esztendő óta, ő futna utánad mindazóta...
Tábori Róbert.

mulatos hangulatban az egész éjen át nem volt hiány s a fiatalág egész a késő reggeli órákig ropta táncos jó kedvvel a csárdás ujját-kat s lejtette fáradhatatlanul, perdülön a divatos bostont. — *A sóvári jogász-íjjáság táncmulatsága.* A sóvári jogász-íjjáság február hó 3-ikán műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Szinre került két egyfelvonásos vígjáték («Rendelőóra» és «Valami hibája van») és egy monológ («Döntő pillanat előtt»). A szépen sikerült műkedvelői előadást tánc követte, a mely reggelit tartott. — *A Sóvári Kaszinó táncmulatságát* február 9-ikén tartották meg a kaszinó helyiségeiben. — *A Rákóczi Kath. Kör táncmulatsága* febr. 10-ikén lesz a Kőr nagytermében. A táncmulatságot műkedvelői előadás előzi meg. — A kurta-farsang mulatságainak sorát a Jótékony Nőegylet magyar bálja zárja be: febr. 12-ikén. Ez lesz a leglátogatottabb, legsikerültebb is. Nemcsak a városban, hanem megyeszerte is óriási érdeklődés nyilvánul iránta. — *A Makoviczai Társadalmi Egylet* február hó 3-ikán az egytel helyiségeiben fényesen sikerült teaestélyt rendezett, melyen a makoviczai járás intelligens közönsége nagy számban vett részt. A szünóra alatt tombolajáték volt — *A Bártfai Kath. Olvasókör* febr. 3-ikán színelőadással egybekötött táncestélyt rendezett a bártfai iparos-és úri-osztálynak élénk részvétele mellett. Szinre került: Csepreghy Ferencnek «Magyar fiúk Bécsben» című vígjátéka

* **Adomány.** A Jásziv-egyesület a felsősebi tűzkárosultak felségélyezésére 500 koronát dományozott.

* **A Tanári-kör felhívása.** Az Orsz. Középszkolai Tanár-egyesület eperjesi köre lelkes felhívást intézett Eperjes városa közönségéhez, melyben a Kör felolvasásaihoz pártfogását kéri. A felolvasások sorrendje a következő: 1. Febr. 16-ikán dr. Gáspár Ferenc, volt cs. és kir. fregatt-orvos: «A Föld körül» (szabad-előadás, vetített-képekkel). 2. Február 23-ikán dr. Obetkó Dezső, jogok. tanár: «London» (vetített-képekkel). 3. Márc. 2-ikán dr. Czako Elemér, a milánói kiállítás magyar iparművészeti csoportjának a megbízottja: «A milánói kiállítás» (vetített-képekkel). 4. Március 16-ikán Vujsz János, kir. kath. főgimn. tanár: «A művelt nyugaton» (Felső Olaszország, a Földközi-tenger partvidéke, Franciaország, vetített-képekkel). Belépődíj a négy felolvasásra személyenként 2 kor., tanulóknak 1 kor.

* **Jótékonyág.** Az eperjesi izr. Nőegylet népkonyha-alapja javára Hay Károly úr 10 kor., Névtelen 10 kor.-t, Gerő Mihály, Maléter Árpád és Sztankay L. urak esküdtiapidíjkat, összesen 11 korona 60 fill.-t adományoztak, az ág. h. ev. leányiskola növendékei 5 kor.-t s Hübschmann Malvin úriéany 12 kor.-t gyűjtöttek.

* **Jótékony célú gyűjtés.** A *Quittmann* Samu és *Weiss* Ida febr. 3-ikán Alsósebesen történt eljegyzése alkalmából a jelenlevők gyűjtést rendeztek a szegények javára, a mely 33 kor. 10 fillért eredményezett. Ezt az összeget három egyenlő részben az eperjesi Izr. Nőegylet által fenntartott népkonyha s a sebeskermesi és palocsai szegények közt osztották szét.

* **Az eperjesi püspök pöre.** Dr. *Vályi* János eperjesi gör. kath. püspök tudvalevőleg másfél évvel ezelőtt szepesmegyei uradalmát eladta br. Luzsénszky Bódognak két millió kétszáz ezer korona vételárért. Ebből az adás vételből egy monstrepor keletkezett: a püspök és nyolc közlés között. A por tárgyát az képezi, hogy Szepesfalu, Sublechnicz, Kisfrankvágás, Nagyfrankvágás, Lesnicz, Kahlenberg, Hafka és Hági községek zsellérei az őket megillető erdő-és legelőjogositványaikat

— melyek telekkönyvileg már két évszázad óta biztosítva vannak — követelik a püspöktől. Miután a püspök ezen követelésnek a megtörtént eladás folytán természetben nem tehet eleget, ennek folytán pénzbeli megváltás válik szükségessé, a mi valószínűleg állami beavatkozást fog igényelni.

* **Zárszámadás.** Az Eperjesi Villamvilágtási és Erőátviteli Részvénytársaság — zárszámadás szerint — üzleti évét igen kedvező eredménnyel fejezte be. Villanyáramért 109,936 kor. 92 fillért, vagyis 6629 korona 66 fillérrel többet vett be, mint 1905-ben és a 115,161 kor. 04 fill. bevétellel szemben csak 69,139 korona 16 fillér kiadás állván, 45,021 kor. 88 fill. a tiszta nyereség, a mi éppen 23% jövedelemnek felel meg. A nyers jövedelemnek majdnem felét: 20,039 korona 89 fillért az értéksökkenési alaphoz csatolják, a mely ilyképpen 60,000 koronára emelkedik, osztalékul pedig — részvényenkint 10 koronájával — 10,000 koronát adnak. A nyereség többi részét leírásokra s-különböző alapok dotálására fordítják. Az osztalék 1907. márc. 1-jétől kezdve vehető fel.

* **A bártfai Széchenyi-kör.** Az Eperjesi Széchenyi-kör bártfai alválasztmányja minden vasárnap délután 5 órakor képek vetítésével kapcsolatos felolvasást, illetőleg előadást tart az áll. gimn. tornacsarnokában. Az első ilyen felolvasás Alkoholról jan. 27-ikén, a második február 3-ikán Katona József életéről szólt. Az előadás csaknem ingyenes, csupán az ülőhelyek megváltásáért kell 20 fillért s az állóhelyekért 10 fillért fizetni. A bevétel így sem fedezi a kész-kiadásokat. De a választmány a közművelődés érdekében áldozatra is kész, csak legyen elég sok látogatója ez estéknek.

* **Megfagyott a szobában.** *Martonyik* György 60 éves rabóczi magányos földműves a mult heten részeg állapotban hazament és a tűzhely mellé telepedett. Harmadnapra egyik szomszédja ültőhelyen megfagyva találta.

* **Műszavalo.** *Anyos* László, ország-szerte előnyösen ismert műszavalo, a mult heten városban az összes tanintézetekben előadást tartott.

* **Sorshúzás.** Az 1886-ik évben született s f. év tavaszán sorozás alá kerülő védőkötelek (I. korosztály) sorshúzása febr. 12-ikén d. e. 10 órakor fog a rendőrkapitányi hivatalban megtartatni.

* **Találtatott** febr. 5-ikén a törvényszék mellett egy *Csizmár* Anna névre kiállított adókönyv.

* **Lopás.** Február 1-jén éjjel *Klein* Izidor eperjesi lakatos-segédttől, nyitott szobájából ismeretlen tettes 30 kor. értékű ruhát lopott el.

* **Több ezer elismerő-levél** igazolja, hogy *Milleniumtelep*, Nagyósz (Torontálmege) a legjobb kezelt és legjobb fajtiszta szőlőoltványokat szállítja legolcsóbb árban. Műmellékletekkel díszített magyar vagy német, v. román, v. szerb nyelvű nagyjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

* **Járványos betegségek.** Kissáros községben roncsoló toroklob esetek fordulnak elő. E betegség egyébként több helyen lépett fel járványszerűleg a megye területén. Eperjesen a járvány szünetében van. Kanyaró az elmúlt hónap második felében Ladomérmezőn 21 és Felsővízközön 84 esetben fordult elő.

* **Minden anya** érdeklődik a *Scott-féle Emulsió* iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánljatik. Ez egy híres csukamájolaj-készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

* **Megölte a férjét.** Héthárs községben febr. 1-jén *Krajcser* János 80 éves

aggyastán gyanús körülmények között elhalt. Aránytalanul fiatalabb özvegye azt vallotta, hogy *Krajcser* a padlás létrájáról leesett és szörnyet halt. Az orvosi boncolásnál azonban megállapították, hogy *Krajcser* egy hegyes tárgygyal, valószínűleg késsel fejbe szúrták és ez okozta halálát. A gyanú azonnal az asszonyra terelődött, kiről köztudomású, hogy fiatal szeretője van. Az asszonyt, dacára kétségbeesett tagadásának, le-tartóztatták.

* **A szerelem** csak por lángra, a mely felforralt vérünkkel, mint illat a virággal hervad el — mondja *Madách*. Igen, ez régenre úgy volt. De most szerelmünket és vérünket fel lehet tüzelné az *Első Alföldi Cognac-gyár r.-t. menyecskekör*ével is, a mely kápos, kellemes érzés a szerelemmel teljesen egyenrangú.

* **Megfagyott vaddisznók.** Kavocsányi földművesek a Kavocsány község melletti erdőben két fiatal vaddisznót találtak megfagyva.

* **Részeg hadfiak.** *Kubány* Mátyás és *Pető* Antal cs. és kir. 67. gyalogezredbeli közlegények február 2-ikán este berugott fővel igyekeztek hazafelé. A síkos járdán azonban elcsúsztak és a berugott hadfiak többé nem bírtak felkelni. A furcsa látványnak igen sok nézője akadt, mígnem a közelben álló rendőr a nézők segítségével az önkívületi állapotban lévő katonákat beszállította a rendőrségre. Az előhívott katonai őrjárat azután bevitte a laktanyába az elázott hadfiakat.

* **Letartóztatások.** A rendőrség február 2-ikán négy férfit és négy nőt tartóztatott le csavargás és részegség miatt.

* **Ingyen és bérmentve küldi a Milleniumtelep,** Nagyósz (Torontálmege) minden érdeklődőnek műmellékletekkel díszített magyar, v. német, v. román, v. szerb nyelvű főjegyvezékét a legjobb fajú és minőségű szőlőoltványok- és lugasoltványokról, melyek ott a legolcsóbb árban, szakavatott kezelésben kaphatók.

* **Az Első Alföldi Cognacgyár Részv.-Társaság és Szeszfinomítógyár Kecskenémten** budapesti központi irodájának (V., Méleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

Mai zárlat-árak Budapesten:
Finomított szesz Nagyban Kicsinyben
adózva K. 150— 154—
Finomított szesz adó-
zatlanul 50 50 54 50
Nyers-szesz adózva 147— 149—
Denaturált szesz 40— 42—

Kereskedő-bál — 1801-ben.

Az Eperjesi Kereskedő és Kereskedő Ifjak Egylete irattárának rendezésével foglalatokodva, leitem meg az eperjesi kereskedők 1801-ben rendezett bálja számadásait, melyeket érdeklődésre tarthat talán számot a 106 év előtt tartott mulatság financiai részére vonatkozó följegyzés. A följegyzés német nyelven van írva. Magyar fordításban a következőképen szöli:

„A kiadások következők voltak az 1801. febr. 12-én tartott bál alkalmával:
1. a Willetz Ignác úrnak fizetett, annak csatolt számlája szerint* . f. 88.—,
2. a Kroker György úrnak, a kivonatban látható borért** . 17.48.

* Willetz Ignác számlája tarthat az össze-
sek között leginkább érdeklődésre számot, mivel ez mutatja ki az e mulatság elfogyasztott «cukrász-italokat»; ez pedig következő:
„84 pohár püncs 20 kr. f. 28.—
57 starniczi 7 6.39.
58 narancs 12 11.36.
69 pohár limonádé 10 11.30.
38 mandulatej 10 6.20.
240 csésze kávé 6 24.—
f. 88.05.”

** Kroker György borszámlája pedig ez:
„16 butella a f. 1.—, Rf. 16.—,
12 fél 9 kr. 1.48.—
Rf. 17.48.”

